
VESELĪBAS APRŪPĒ IZMANTOTO IERĪČU APSTRĀDE LATVIJĀ – KUR ESAM?

STIPRĀS, VĀJĀS PUSES. IESPĒJAS UN DRAUDI

- **21 slimnīca, kas sniedz diennakts neatliekamo medicīnisko palīdzību**
- **12 specializētās slimnīcas**
- **6 aprūpes slimnīcas**
- **32 ambulatorās aprūpes slimnīcas**
- **Vairāk kā 1500 privāta vai jaukta kapitāla vispārpieņemtā uzskata veselības aprūpes iestādes (ieskaitot zobārstniecību)**
- **Visu veidu pīrsinga, tetovēšanas, skaistumkopšanas (tai skaitā matu kopšanas) pakalpojumu sniedzēji**

- **Vairāk, kā 7700 šo iestāžu darbinieku ir tieši iesaistīti medicīnisko ierīču apstrādē.**
- **90% no viņiem papildus veic uz ierīču apstrādi neattiecināmas funkcijas**
- **5% no visiem darbiniekiem zina kas, kā un kāpēc jādara lai savu iespēju robežās apstrādi varētu veikt**
- **25% vairāk vai mazāk apzinās, kā apstrāde būtu jāveic, bet dažādu objektīvu vai subjektīvu iemeslu dēļ tā nedara**
- **70% vispār neapjauš riskus un tāpēc veic dažādas darbības ar instrumentiem tā, kā uzskata to par pareizu**

“Es tā esmu 40 gadus strādājusi un netaisos kaut ko mainīt”

“Esmu šeit nostrādājis jau veselu mēnesi. Es visu zinu”

VISBIEŽĀK PROBLĒMAS SĀKAS AR FRĀZI

“MĒS VIENMĒR TĀ DARĀM UN VISS IR LABI”

**VESELĪBAS APRŪPE AR KATRU MIRKLI
KĻŪST
ARVIEN VAIRĀK UN VAIRĀK
MULTIDISCIPLINĀRA**

**NEVIENS NEZINA KĀ UN AR KO
NODARBOJAS
MEDICĪNISKO IERĪČU APSTRĀDES
PERSONĀLS LĪDZ BRĪDIM, KAD VIŅI
PĀRSTĀJ
VEIKT SAVU DARBU.**

Ja medicīnisko ierīču apstrādes daļu aplūko kā objektu, tā ir kā krēsls – 4 balsti un atzveltne

Balsti:

1. Lojāls, izglītots, zinošs, motivēts personāls
2. Aprīkojums un tehnoloģijas
3. Iestādes vadības atbalsts, ārstniecības personāla attieksme
4. Darbību reglamentējošie normatīvie dokumenti

Atzveltne:

Uz LVS EN ISO 13485 bāzēta kvalitātes vadības sistēma (Medicīniskās ierīces - kvalitātes vadības sistēmas - vispārējās prasības)

PERSONĀLS

**JEBKURŠ DARBINIEKS, KURŠ VEIC
UZŅĒMUMAM / IESTĀDEI VAJADZĪGU
DARBU, IR SVARĪGS!**

- **Latvija ir praktiski vienīgā valsts Eiropas Savienībā, kur medicīnisko ierīču apstrādes darbinieku var pieņemt un pieņemt darbā “tieši no ielas”**
- **Latvijā vēl joprojām neeksistē valsts atbalstīta nacionālā izglītības programma medicīnisko ierīču apstrādes jomā**
- **Darbinieki tiek apmācīti tieši darba vietās vai apgūst zināšanas empīriski**
- **Apmācību darba vietās savu iespēju robežās veic Infekciju Kontroles un Sterilizācijas asociācijas biedri saskaņā ar ES Leonardo da Vinci programmas projektu VEDAS (Vocational Education for Disinfection and Sterilization)**

- **IKSA ar Rīgas Austrumu Klīniskās Universitātes slimnīcas atbalstu, kā kodola partneris, 2010.-2013. piedalījās apmācību programmas VEDAS izstrādē**
- **Ir cerība, ka sākot ar 2020.gadu šī programma varētu tikt ieviesta Rīgas 1. Medicīnas koledžā kā arodizglītība ar 1 gada apmācību vai kā 1.līmeņa augstākā izglītība ar 2 gadu apmācību**

MOTIVĀCIJA

Atalgojums

Izaugsmes iespējas

Tehnoloģijas

Ārstniecības un aprūpes personāla attieksme

TEHNOLOĢIJAS

- **Mazgāšana un dezinfekcija**
- **Instrumentu pārbaude, nomaiņa pirms komplektācijas, apkopes, remonts**
- **Instrumentu pakošana**
- **Sagatavoto komplektu sterilizācija**
- **Kvalitātes kontrole un izsekojamība**

IESTĀDES VADĪBAS ATBALSTS UN ĀRSTNIECĪBAS PERSONĀLA ATTIEKSME

“Kas te ko runāt, ir jābūt sterilam un viss!”

“Es zinu, pie jums viss vienmēr būs kārtībā.”

“Pavāri ilgāk, būs sterilāks!”

“Ļaujiet viņiem strādāt, viņi zina, ko dara”

“Ja es šo ūdeni varu dzert, tad šajā ūdenī var sterilizēt instrumentus!”

“Stādiet specifikāciju, gatavojiet iepirkumu. Slimnīcai šī tehnoloģija ir nepieciešama.”

“Kas tad nu būs? Kaut kādi apkopēji sāks sagatavot instrumentus!”

“Mums kļuvis vieglāk strādāt, vairs nav jāņem ar instrumentiem un materiālu”

“Jums jāgatavo tā, kā mēs vēlamies un mēs netērēsim laiku jums stāstīt, ko mēs vēlamies. Jums pašiem jāzina!”

“Mums viss ir labi, ar sterilizāciju problēmas nekad nav bijušas”

“Instrumenti ir jūsu atbildība! Iepērciet! Mēs esam ieinteresēti katru reizi strādāt ar pilnīgi jauniem!”

**NEKAS NEMAINĪSIES, JA IESTĀŽU
ADMINISTRĀCIJAS UN VADOŠIE
SPECIĀLISTI NEIESAISTĪSIES, NEIZRĀDĪS
ATBALSTU ŠAI PROFESIJAI, TĀS
SVARĪGUMAM VESELĪBAS APRŪPĒ!**

LIKUMDOŠANA

- **Nacionālā:**
  - Ārstniecības likums
  - Epidemioloģiskās drošības likums
  - Ministru kabineta noteikumi
  - Rekomendējošs - Infekciju Kontroles un Sterilizācijas Asociācijas “Labas prakses rekomendācija medicīnisko ierīču apstrādē”

- **Starptautiskā:**

- Eiropas parlamenta un Padomes Medicīnas ierīču regula 2017/745
- Latvijā apstiprinātie ES un ISO standarti (LVS EN ISO)
- World Federation for Hospital Sterile Sciences vadlīnijas un rekomendācijas

KVALITĀTES VADĪBAS SISTĒMAS

LVS EN ISO 13485 KVALITĀTES VADĪBAS SISTĒMA

- **Ieviešana uzsākta 2013 gadā:**
  - Rīgas Austrumu Klīniskās Universitātes slimnīcas MIAD kā pilota projekts
  - Sertifikāts iegūts 28.08.2015
  - Paula Stradiņa Klīniskās Universitātes slimnīcas SN plāno pirmo sertifikācijas posmu iziet 2020.gada otrajā pusgadā
  - Bērnu Klīniskā Universitātes slimnīca izrāda ļoti nopietnu gatavību šī standarta ieviešanai

POST SCRIPTUM

STIPRĀS PUSES

Mēs mīlam savu darbu;
Mēs apzināmies tā svarīgumu
pacientiem un Jums;

IESPĒJAS

Izglītoti un ar atbilstošām
tehnoloģiskām iespējām mēs
spējam būt labākie;

VĀJĀS PUSES

Mums nav mācību iestādes kur
iegūt izglītību un iemācīties savu
darbu;
Mēs mācamies tieši darba vietās;

DRAUDI

Bez atbalsta mēs varam zaudēt
ticību savām spējām;

JAUTĀJUMI?

PALDIES PAR UZMANĪBU!

